ÜYBS
Üniversite Yönetim Bilgi Sistemi

Akran Değerlendirme Raporu

AFYON KOCATEPE ÜNİVERSİTESİ
İŞLETME YÖNETİMİ ÖNLİSANS PROGRAMI

Akran Değerlendirme Takımı

Doç. Dr. Murat TEKBAŞ (Başkan)

Dr. Öğr. Üyesi Metin YILDIRIM (Üye)

Dr. Öğr. Üyesi Yunus YILAN (Üye)

15.06.2024 - 01.11.2026

0 – PROGRAMA AİT BİLGİLER

0.1 – PROGRAMA AİT BİLGİLER

Öz değerlendirme raporunda programın kuruluşu, iki yıllık eğitim süresi, öğrenci alımının başlangıcı ve öğretim kadrosunun yapısı açıklanmıştır. Bu bilgiler programın kurumsal geçmişini tanıtmak bakımından yeterlidir. Bununla birlikte raporun farklı bölümlerinde geçmiş yıllara ait ve daha güncel bilgiler birlikte yer aldığından değerlendirme dönemi, personel durumu ve sayısal göstergelerin tek bir referans tarihiyle tutarlı hâle getirilmesi önerilmektedir.

1 – ÖĞRENCİLER

1.1 – Programa kabul edilen öğrenciler, programın kazandırmayı hedeflediği çıktıları (bilgi, beceri ve davranışları) öngörülen sürede edinebilecek altyapıya sahip olmalıdır. Öğrencilerin kabulünde göz önüne alınan göstergeler izlenmeli ve bunların yıllara göre gelişimi değerlendirilmelidir.

ÖSYM aracılığıyla öğrenci kabulü, kesin kayıt ve uluslararası öğrenci kabulüne ilişkin süreçler mevzuat bağlantılarıyla açıklanmıştır. Kontenjan ve kayıt sayılarına ilişkin dönemsel bilgiler verilmesi olumlu olmakla birlikte “son beş yıl” ifadesi altında daha uzun bir dönem sıralanması zaman aralığı bakımından tutarsızlık oluşturmaktadır. Yıllara göre kontenjan, yerleşen, kayıt yaptıran ve başarı sırası göstergelerinin ortak bir tabloda güncel verilerle karşılaştırılması önerilir.

1.2 – Yatay ve dikey geçişle öğrenci kabulü, çift ana dal, yan dal ve öğrenci değişimi uygulamaları ile başka kurumlarda ve/veya programlarda alınmış dersler ve kazanılmış kredilerin değerlendirilmesinde uygulanan politikalar ayrıntılı olarak tanımlanmış ve uygulanıyor olmalıdır.

Yatay geçiş ve muafiyet komisyonu, başvuru belgeleri, intibak kararları ve itiraz aşamaları açıklanmış; ilgili düzenlemelere atıf yapılmıştır. Süreçlerin yazılı ve belirli bir kurumsal işleyişe dayandırılması güçlü bir yöndür. Geçiş türlerine göre başvuru, kabul ve muafiyet sonuçlarının yıllık sayısal dökümü ile örnek anonimleştirilmiş komisyon kararlarının sunulması uygulamayı daha somut biçimde doğrulayacaktır.

1.3 – Kurum ve/veya program tarafından başka kurumlarla yapılacak anlaşmalar ve kurulacak ortaklıklar ile öğrenci hareketliliğini teşvik edecek ve sağlayacak önlemler alınmalıdır.

Erasmus, Farabi ve Mevlana değişim olanakları, bilgilendirme toplantıları ve öğrencilerin yönlendirilmesi açıklanmıştır. Hareketliliği teşvik eden mekanizmaların tanımlanması olumludur; ancak program düzeyinde gerçekleşen öğrenci hareketliliğinin yıllara göre sayısı, gidilen kurumlar ve varsa anlaşmalar açık biçimde ortaya konulmamıştır. Gerçekleşen hareketlilik verilerinin ve duyuru/tutanak örneklerinin eklenmesi önerilmektedir.

1.4 – Öğrencileri ders ve kariyer planlaması konularında yönlendirecek danışmanlık hizmeti verilmelidir.

Öğrencilere kayıt aşamasından itibaren akademik danışmanlık verilmesi, ders seçimi, kariyer planlaması ve staj konularında yönlendirme yapılması açıklanmıştır. Oryantasyon ile kariyer etkinliklerinin danışmanlık süreçleriyle ilişkilendirilmesi olumlu değerlendirilmiştir. Danışmanlık görevlendirmelerinin güncel listesi, öğrenci başına düşen danışmanlık yükü ve görüşme/geri bildirim kayıtlarıyla uygulama etkinliğinin belgelenmesi önerilir.

1.5 – Öğrencilerin program kapsamındaki tüm dersler ve diğer etkinliklerdeki başarıları şeffaf, adil ve tutarlı yöntemlerle ölçülmeli ve değerlendirilmelidir.

Ara sınav, yarıyıl sonu sınavı, ödev, proje ve sunum gibi araçlar ile ağırlıklarının dönem başında duyurulduğu belirtilmiştir. Sınavların ilanı, gözetim esasları ve sonuçlara itiraz hakkının açıklanması ölçütün güçlü yönüdür. Değerlendirme yöntemleri ile ders öğrenme çıktıları arasındaki ilişkiyi gösteren örnek ölçme araçları, rubrikler ve güncel mevzuat bağlantıları kanıt olarak eklenebilir.

1.6 – Öğrencilerin mezuniyetlerine karar verebilmek için, programın gerektirdiği tüm koşulların yerine getirildiğini belirleyecek güvenilir yöntemler geliştirilmiş ve uygulanıyor olmalıdır.

Mezuniyetin OBS kontrolleri, akademik danışman onayı, mezuniyet komisyonu incelemesi ve yönetim kurulu kararıyla yürütüldüğü açıklanmıştır. AGNO, kredi, AKTS, zorunlu/seçmeli ders ve staj kontrolleri güvenilirlik açısından olumlu bir yapı oluşturmaktadır. Güncel mezun sayıları ve kişisel veri içermeyen örnek kontrol/komisyon belgelerinin rapor eklerinde sunulması önerilir.

2 – PROGRAM EĞİTİM AMAÇLARI

2.1 – Değerlendirilecek her program için program eğitim amaçları tanımlanmış olmalıdır.

Öz değerlendirme raporunda program eğitim amaçları PÖA1–PÖA3 olarak tanımlanmış; kamu ve özel sektörde istihdam, çağdaş işletmecilik, iletişim, ekip çalışması ve girişimcilik gibi hedeflere yer verilmiştir. Öz değerlendirme raporunun hazırlanmasını takiben program öğrenme çıktılarının P1–P15 olarak güncellendiği bilgisi, amaç ve çıktıların yeniden birlikte ele alınmasını gerektirmektedir. Yeni çıktılarda dijital dönüşüm, yapay zekâ destekli uygulamalar, sürdürülebilirlik, veri analizi ve girişimcilik boyutlarının belirginleşmesi olumlu bir gelişmedir. Ancak program eğitim amaçlarının da bu güncel yetkinliklerle eşleştirildiğini gösteren onaylı bir amaç–çıktı matrisi sunulmalıdır. Program eğitim amaçlarının değiştirilmiş olduğu, yalnızca çıktı güncellemesinden hareketle varsayılamaz.

2.2 – Bu amaçlar; programın mezunlarının yakın bir gelecekte erişmeleri istenen kariyer hedefleri ve mesleki beklentiler tanımına uymalıdır.

Öz değerlendirme raporundaki eğitim amaçları istihdam edilebilirlik, teknoloji kullanımı, girişimcilik ve iletişim bakımından mezunların mesleki beklentileriyle genel olarak uyumludur. Sonradan güncellenen P1–P15 çıktıları bu hedefleri veri temelli karar verme, dijital uygulamalar, yapay zekâ destekli teknolojiler ve sürdürülebilirlik yönünden destekleyebilecek niteliktedir. Bununla birlikte program çıktıları, öğrencilerin mezuniyete kadar kazanacağı yetkinlikleri; eğitim amaçları ise mezuniyet sonrasındaki kariyer hedeflerini ifade eder. Bu ayrım korunarak eğitim amaçlarının mezun ve işveren geri bildirimleriyle gözden geçirilmesi önerilmektedir.

2.3 – Kurumun, meslek yüksekokulu ve bölümün özgörevleriyle (misyonu) uyumlu olmalıdır.

Üniversite, meslek yüksekokulu ve program özgörevleri öz değerlendirme raporunda açıklanmıştır. Nitelikli meslek elemanı yetiştirme ve teknolojiyi etkin kullanma vurguları ile güncellenen P1–P15 çıktıları arasında genel bir kavramsal uyum bulunmaktadır. Bununla birlikte raporda atıf yapılan kurumsal misyon–program eğitim amacı tablolarının güncel sürümleri ve yeni program çıktılarıyla ilişkiyi gösteren eşleştirmeler birlikte sunulmalıdır. Güncellemenin kurumsal misyonla uyumunun resmî kurul belgeleriyle desteklenmesi önerilir.

2.4 – Programın çeşitli iç ve dış paydaşlarını sürece dahil ederek belirlenmelidir.

Öz değerlendirme raporunda öğrenciler, öğretim elemanları ve üniversite birimleri iç paydaş; mezunlar, işverenler, meslek örgütleri ve diğer yükseköğretim kurumları dış paydaş olarak tanımlanmaktadır. P1–P15 program öğrenme çıktılarının öz değerlendirme raporundan sonra güncellenmiş olması, geri bildirimlere dayalı gelişim açısından önemli bir fırsat oluşturmaktadır. Ancak yeni çıktıların hangi paydaş görüşleri doğrultusunda, hangi tarihte ve hangi kurul kararıyla kabul edildiği henüz incelenen belgelerle doğrulanamamaktadır. Güncelleme gerekçeleri, toplantı tutanakları ve paydaş katılım kayıtlarının sunulması önerilir.

2.5 – Kolayca erişilebilecek şekilde yayımlanmış olmalıdır.

Öz değerlendirme raporunda program eğitim amaçlarının Bologna Bilgi Sistemi ve program tanıtım sayfasında yayımlandığı ifade edilmiştir. Daha sonra güncellenen P1–P15 öğrenme çıktılarının da kamuya açık program bilgi paketine eksiksiz ve aynı ifadelerle yansıtılması önemlidir. Eğitim amaçlarının yayımlanması ile program çıktılarının güncellenmesinin birbirinden ayrı işlemler olduğu gözetilmeli; her iki metnin güncel sürümleri ve erişim kanıtları birlikte kontrol edilmelidir.

2.6 – Programın iç ve dış paydaşlarının gereksinimleri doğrultusunda uygun aralıklarla güncellenmelidir.

Öz değerlendirme raporu iç ve dış paydaş gereksinimlerine göre müfredat ve uygulamaların gözden geçirilmesine yönelik bir mekanizma tarif etmektedir. Raporun hazırlanmasından sonra program öğrenme çıktılarının P1–P15 olarak yeniden düzenlenmesi, güncelleme ihtiyacının somut biçimde ele alındığına işaret eden yeni bir gelişmedir. Özellikle P14 ile dijital dönüşüm, veri analizi ve yapay zekâ uygulamalarının; P11 ile sürdürülebilirlik ve kalite anlayışının vurgulanması dikkat çekmektedir. Bununla birlikte güncellemenin tarihi, karar numarası, paydaş gerekçeleri, ders–çıktı eşleştirmelerine yansıması ve izleme sonuçları belgelenmeden tamamlanmış bir iyileştirme döngüsünden söz edilemez. Bu belgelerin rapora eklenmesi önerilir.

3 – PROGRAM ÇIKTILARI

3.1 – Program çıktıları, program eğitim amaçlarına ulaşabilmek için gerekli bilgi, beceri ve davranış bileşenlerinin tümünü kapsamalı ve ilgili (MÜDEK, FEDEK, SABAK, EPDAD vb. gibi) Değerlendirme Çıktılarını da içerecek biçimde tanımlanmalıdır. Programlar, program eğitim amaçlarıyla tutarlı olmak koşuluyla, kendilerine özgü ek program çıktıları tanımlayabilirler.

Öz değerlendirme raporunda yer alan önceki 15 program çıktısının, rapor hazırlandıktan sonra P1–P15 kodları korunarak içerik bakımından güncellendiği bildirilmiştir. Yeni çıktılar temel işletmecilik bilgisi (P1), karar verme ve analiz (P2, P6, P7), muhasebe ve finans (P3, P5), dijital beceriler (P4, P14), girişimcilik (P8), ekip çalışması ve iletişim (P9, P10), etik, kalite ve sürdürülebilirlik (P11), yaşam boyu öğrenme (P12), güncel gelişmeleri izleme (P13) ve bağımsız sorumluluk alma (P15) alanlarını kapsamaktadır. Bu yenilenmiş çerçeve önceki sürüme kıyasla dijital dönüşüm ve sürdürülebilirlik gibi güncel mesleki gereklilikleri daha açık yansıtmaktadır. Ancak yeni metinlerin resmî kabul/onay kaydı, TYYÇ eşleştirmesi ve program eğitim amaçlarıyla ilişki matrisi incelenen belgelerde ayrıca gösterilmelidir. Önceki rapora dayalı tekrar/çelişki tespiti, yeni listeye aynen uygulanmamalıdır.

3.2 – Program çıktılarının sağlanma düzeyini dönemsel olarak belirlemek ve belgelemek için kullanılan bir ölçme ve değerlendirme süreci oluşturulmuş ve işletiliyor olmalıdır.

Öz değerlendirme raporunda program çıktılarının ders başarıları, anketler ve kurul değerlendirmeleri yoluyla izlendiği ifade edilmektedir. Ancak program öğrenme çıktıları daha sonra yenilendiği için önceki ölçme araçlarının P1–P15 içeriğini bugün hangi düzeyde karşıladığı yeniden değerlendirilmelidir. Özellikle P14 kapsamındaki yapay zekâ ve veri analizi, P11 kapsamındaki sürdürülebilirlik ve P8 kapsamındaki girişimcilik için doğrudan değerlendirme göstergelerinin belirlenmesi yararlı olacaktır. Güncel ders–program çıktısı katkı matrisi, ölçme araçları, hedef başarı eşikleri, dönemlik sonuçlar ve alınan iyileştirme kararları birlikte sunulmalıdır. Sırf çıktı metinlerinin yenilenmesi, bu çıktılara erişimin ölçüldüğünü kanıtlamaz.

3.3 – Programlar mezuniyet aşamasına gelmiş olan öğrencilerinin program çıktılarını sağladıklarını kanıtlamalıdır.

Öz değerlendirme raporu mezuniyet aşamasındaki öğrencilerin program çıktılarına ulaşmasını ders başarısı ve anketlerle ilişkilendirmektedir. P1–P15 çıktılarının sonradan değişmiş olması nedeniyle önceki verilerin yeni çıktıları doğrudan ölçtüğü varsayılamaz. Güncellenen her çıktı için uygun ders veya uygulama örnekleri, performans görevi, sınav sorusu–çıktı eşleştirmesi, rubrik ve toplu başarı sonuçları oluşturulmalı; gerekli görülen alanlarda mezun ve işveren geri bildirimleriyle desteklenmelidir. İlk izleme döneminde güncellenen çıktılara erişim konusunda henüz veri bulunmayan ölçütler açıkça belirtilmeli, kanıt oluşmadığı hâlde gerçekleşmiş kazanım bildirilmemelidir.

4 – SÜREKLİ İYİLEŞTİRME

4.1 – Kurulan ölçme ve değerlendirme sistemlerinden elde edilen sonuçların programın sürekli iyileştirilmesine yönelik olarak kullanıldığına ilişkin kanıtlar sunulmalıdır.

İç ve dış paydaş görüşlerinin kalite komisyonu ve program kurulunda görüşüldüğü; ders içerikleri ve eğitim faaliyetleri için iyileştirme kararları alınabildiği belirtilmiştir. Kalite güvencesi için kurul temelli süreç bulunması olumlu değerlendirilmiştir. Ancak alınan kararların gerçekleşme ve etki düzeyini gösteren tarihli toplantı tutanakları, eylem planları ve izleme sonuçlarının birlikte sunulması gerekir.

4.2 – Bu iyileştirme çalışmaları, başta Ölçüt 2 ve Ölçüt 3 ile ilgili alanlar olmak üzere, programın gelişmeye açık tüm alanları ile ilgili, sistematik bir biçimde toplanmış, somut verilere dayalı olmalıdır.

Sürekli iyileştirme için öğrenci, mezun, staj ve diğer anketlerden yararlanıldığı ve dönemlik/yıllık değerlendirme yapılmasının hedeflendiği ifade edilmektedir. Sistematik yaklaşım tanımlanmış olmakla birlikte özellikle program eğitim amaçları ve çıktıları açısından somut hedef–gerçekleşme karşılaştırmaları daha görünür olmalıdır. Planla–Uygula–Kontrol Et–Önlem Al çevriminin en az bir tamamlanmış örnekle belgelenmesi önerilir.

5 – EĞİTİM PLANI

5.1 – Her programın program eğitim amaçlarını ve program çıktılarını destekleyen bir eğitim planı (müfredatı) olmalıdır. Eğitim planı bu ölçütte verilen ortak bileşenler ve disipline özgü bileşenleri içermelidir.

İşletme Yönetimi Programı'nın öğretim planının, güncel mesleki gereksinimler ve değişen iş dünyası koşulları doğrultusunda yeniden yapılandırıldığı görülmektedir. Afyon Kocatepe Üniversitesi Eğitim-Öğretim Komisyonunun 07.05.2026 tarihli ve 2026/037 sayılı kararında, güncellenen müfredatın 2026–2027 eğitim-öğretim yılından itibaren uygulanması uygun bulunarak Senatoya sunulması kararlaştırılmıştır. Yeni öğretim planında işletme yönetimi, ekonomi, muhasebe, finans, pazarlama, hukuk ve yönetim alanlarına ilişkin temel derslerin yanı sıra dijital dönüşüm, yapay zekâ, sürdürülebilirlik, girişimcilik ve yenilikçilik alanlarını destekleyen derslere yer verilmesi olumlu değerlendirilmektedir. Müfredatın güncellenmiş P1–P15 program çıktılarıyla genel olarak uyumlu olduğu görülmektedir. Bununla birlikte derslerin program çıktılarına katkı düzeylerinin güncel ders–program çıktısı ilişki matrisleriyle ortaya konulması, yapılan güncellemenin izlenebilirliğini güçlendirecektir.

5.2 – Eğitim planının uygulanmasında kullanılacak eğitim yöntemleri, istenen bilgi, beceri ve davranışların öğrencilere kazandırılmasını garanti edebilmelidir.

Programın eğitim planında teorik bilgi kazanımının yanı sıra mesleki becerilerin geliştirilmesine yönelik derslerin bulunduğu görülmektedir. Özellikle İşletmelerde Yapay Zekâ, Dijital Dönüşüm Yönetimi, Paket Programlar, İşletmelerde Sistem Analizi ve Dizayn, Girişimcilik ve Bilimsel Araştırma Yöntem ve Teknikleri gibi derslerin öğretim planında yer alması, güncel mesleki yetkinliklerin geliştirilmesi açısından olumlu değerlendirilmektedir. Ayrıca bazı seçmeli derslerde uygulama saatlerinin bulunması ve zorunlu staj uygulaması, öğrencilerin teorik bilgilerini mesleki süreçlerle ilişkilendirmelerine imkân sağlayabilecek niteliktedir. Bununla birlikte öğretim yöntemlerinin etkililiğinin değerlendirilebilmesi için ders bazında uygulanan proje, vaka analizi, bilgisayar destekli uygulama ve performans değerlendirme çalışmalarının somut örneklerle desteklenmesi önerilmektedir.

5.3 – Eğitim planının öngörüldüğü biçimde uygulanmasını güvence altına alacak ve sürekli gelişimini sağlayacak bir eğitim yönetim sistemi bulunmalıdır.

İşletme Yönetimi Programı müfredatının kurumsal değerlendirme sürecine alınmış olması, eğitim planının geliştirilmesine yönelik sistematik bir yaklaşımın bulunduğunu göstermektedir. Eğitim-Öğretim Komisyonunun 07.05.2026 tarihli kararıyla müfredat güncellemesinin uygun bulunması ve Senatoya sunulmasının kararlaştırılması, eğitim planının kurumsal karar mekanizmaları çerçevesinde ele alındığını ortaya koymaktadır. Yeni müfredatın program öğrenme çıktıları ve güncel sektörel gereksinimlerle ilişkilendirilmesi olumlu değerlendirilmektedir. Bununla birlikte müfredat değişikliklerinin uygulanma sonuçlarının öğrenci başarıları, öğretim elemanı değerlendirmeleri ve iç-dış paydaş görüşleri doğrultusunda dönemsel olarak izlenmesi ve iyileştirme faaliyetlerinin belgelendirilmesi önerilmektedir.

5.4 – Eğitim Planı, En az bir yıllık ya da en az 32 kredi ya da en az 60 AKTS kredisi tutarında temel bilim eğitimi içermelidir.

Güncellenen öğretim planında Mikro İktisat, Makro İktisat, İşletme Matematiği, Genel Muhasebe, Genel İşletme, Temel Hukuk ve Bilimsel Araştırma Yöntem ve Teknikleri gibi derslere yer verilmesi, öğrencilerin işletmecilik alanındaki temel bilgi ve analitik becerilerini geliştirmeyi desteklemektedir. Öğretim planının farklı yarıyıllara yayılan temel alan dersleriyle yapılandırılmış olması olumlu değerlendirilmektedir. Bununla birlikte ilgili ölçütte belirtilen asgari kredi koşulunun karşılandığının ortaya konulabilmesi için temel bilim eğitimi kapsamında değerlendirilen derslerin açıkça sınıflandırılması ve AKTS toplamlarının ayrı bir tabloyla sunulması önerilmektedir.

5.5 – En az bir buçuk yıllık ya da en az 48 kredi ya da en az 90 AKTS kredisi tutarında temel (mühendislik, fen, sağlık…vb.) bilimleri ve ilgili disipline uygun meslek eğitimi içermelidir.

İşletme Yönetimi Programı'nın güncellenen öğretim planı, iki yıllık ön lisans eğitimi kapsamında toplam 120 AKTS olarak yapılandırılmıştır. Müfredatta Finansal Yönetim, Üretim Yönetimi, Pazarlama Yönetimi, İnsan Kaynakları Yönetimi, Yönetim ve Organizasyon, Girişimcilik, Finansal Yatırım Araçları ve İşletmelerde Yapay Zekâ gibi mesleki derslere yer verildiği görülmektedir. Ayrıca E-Ticaret ve Perakendecilik, Maliyet Muhasebesi, Dijital Dönüşüm Yönetimi, Mali Tablolar Analizi ve Lojistik Yönetimi gibi seçmeli derslerin bulunması, öğrencilerin farklı mesleki alanlarda uzmanlaşmalarını desteklemektedir. Mesleki ders çeşitliliği ve güncel sektör gereksinimlerini dikkate alan müfredat yapısı güçlü bir yön olarak değerlendirilmektedir. Bununla birlikte ilgili ölçütte belirtilen mesleki eğitim AKTS koşulunun karşılandığının ders grupları bazında gösterilmesi önerilmektedir.

5.6 – Eğitim programının teknik içeriğini bütünleyen ve program amaçları doğrultusunda genel eğitim olmalıdır.

Programın güncellenen müfredatında mesleki eğitimi destekleyen genel kültür, iletişim, etik, toplumsal sorumluluk ve çevresel farkındalık alanlarına yönelik derslerin bulunduğu görülmektedir. Türk Dili, Yabancı Dil, Etkili İletişim Teknikleri, Kariyer Planlama ve Yönetimi, Meslek Etiği, Ekolojik Okuryazarlık ve Sürdürülebilirlik, Topluma Hizmet Uygulamaları ve Dijital Okuryazarlık gibi derslerin öğretim planında yer alması, öğrencilerin yalnızca teknik ve mesleki bilgi bakımından değil, sosyal ve bireysel yetkinlikler açısından da gelişimlerini desteklemektedir. Bu kapsamda eğitim planının genel eğitim bileşenleri bakımından çeşitlilik gösterdiği ve güncellenmiş program çıktılarıyla uyumlu bir yapı oluşturduğu değerlendirilmektedir. Genel eğitim derslerinin program çıktılarına katkılarının dönemsel olarak değerlendirilmesi, bu yapının sürdürülebilirliğini güçlendirecektir.

5.7 – Öğrenciler, önceki derslerde edindikleri bilgi ve becerileri kullanacakları, ilgili standartları ve gerçekçi kısıtları ve koşulları içerecek bir ana uygulama/tasarım deneyimiyle, hazır hale getirilmelidir.

İşletme Yönetimi Programı öğretim planında en az 30 iş günü zorunlu staj uygulamasının bulunması, öğrencilerin eğitim sürecinde edindikleri teorik bilgileri gerçek iş ortamlarında uygulamalarına imkân sağlaması bakımından önemli bir güçlü yön olarak değerlendirilmektedir. Staj uygulamasının 6 AKTS olarak tanımlanması ve öğretim planında yer alması, mesleki deneyim kazanımının eğitim sürecine dâhil edildiğini göstermektedir. Ayrıca Paket Programlar, İşletmelerde Sistem Analizi ve Dizayn ve Gönüllülük Çalışmaları gibi uygulama bileşenleri içeren seçmeli derslerin bulunması, öğrencilerin mesleki ve sosyal becerilerini geliştirme potansiyeline sahiptir. Bununla birlikte staj değerlendirme sonuçları, işveren geri bildirimleri ve uygulamalı derslerde gerçekleştirilen çalışmaların program çıktılarına katkısının sistematik olarak izlenmesi ve somut kanıtlarla desteklenmesi önerilmektedir.

6 – ÖĞRETİM KADROSU

6.1 – Öğretim kadrosu, her biri yeterli düzeyde olmak üzere, öğretim üyesi-öğrenci ilişkisini, öğrenci danışmanlığını, üniversiteye hizmeti, mesleki gelişimi, sanayi, mesleki kuruluşlar ve işverenlerle ilişkiyi sürdürebilmeyi sağlayacak ve programın tüm alanlarını kapsayacak biçimde sayıca yeterli olmalıdır.

Öz değerlendirmede program kadrosunun ve danışmanlık sorumluluklarının tanımlandığı görülmektedir. Alanı kapsayan akademik personel varlığı olumlu olmakla birlikte kadro bilgileri değerlendirme tarihi itibarıyla güncellenmelidir. Öğrenci/öğretim elemanı oranı, ders yükü ve kurum dışı uzman katkısına ilişkin veriler kadronun sayısal yeterliğini güçlendirecektir.

6.2 – Öğretim kadrosu yeterli niteliklere sahip olmalı ve programın etkin bir şekilde sürdürülmesini, değerlendirilmesini ve geliştirilmesini sağlamalıdır.

Öğretim kadrosunun eğitim ve program faaliyetlerine katkıları açıklanmıştır. Bununla birlikte nitelik ve sürdürülebilirlik değerlendirmesi için güncel özgeçmişler, uzmanlık–ders eşleştirmesi, araştırma, proje ve mesleki gelişim faaliyetlerinin sistematik biçimde sunulması önerilir. Başarılar yalnızca beyan üzerinden değil tarihli kanıtlar üzerinden izlenmelidir.

6.3 – Öğretim üyesi atama ve yükseltme kriterleri yukarıda sıralananları sağlamaya ve geliştirmeye yönelik olarak belirlenmiş ve uygulanıyor olmalıdır.

Atama ve yükseltme süreçlerinin üniversitece belirlenen ölçüt ve mevzuata dayanması kurumsal güvence sağlamaktadır. Ölçüte ilişkin güncel yönerge, yürürlük tarihi ve erişilebilir resmî bağlantının gösterilmesi uygundur. Kurum düzeyinde uygulanan ölçütler ile program öğretim kadrosunun gelişim planı arasındaki ilişkinin açıklanması değerlendirmeyi güçlendirecektir.

7 – ALTYAPI

7.1 – Sınıflar, laboratuvarlar ve diğer teçhizat, eğitim amaçlarına ve program çıktılarına ulaşmak için yeterli ve öğrenmeye yönelik bir atmosfer hazırlamaya yardımcı olmalıdır.

Öğretim ortamlarının sınıf, donanım ve eğitim amaçlarıyla ilişkisi raporda ele alınmıştır. Altyapı imkânlarının varlığı olumlu olmakla birlikte sınıf kapasitesi, kullanım durumu, donanım envanteri ve güncel görseller üzerinden yeterlilik düzeyi somutlaştırılmalıdır. Belirlenen ihtiyaçların iyileştirme takvimiyle birlikte raporlanması önerilir.

7.2 – Öğrencilerin ders dışı etkinlikler yapmalarına olanak veren, sosyal ve kültürel gereksinimlerini karşılayan, mesleki faaliyetlere ortam yaratarak, mesleki gelişimlerini destekleyen ve öğrenci-öğretim üyesi ilişkilerini canlandıran uygun altyapı mevcut olmalıdır.

Kampüsün sosyal, kültürel ve öğrencilerin ders dışı faaliyetlerini destekleyen imkânlarına değinilmiştir. Bu hizmetlerin erişilebilir olması olumlu değerlendirilmiştir. Program öğrencilerinin kullanım ve katılım düzeylerini gösteren veriler ile öğrenci memnuniyet sonuçlarının eklenmesi program düzeyindeki etkiyi ortaya koyacaktır.

7.3 – Programlar öğrencilerine modern mühendislik araçlarını kullanmayı öğrenebilecekleri olanakları sağlamalıdır. Bilgisayar ve enformatik altyapıları, programın eğitim amaçlarını destekleyecek doğrultuda, öğrenci ve öğretim üyelerinin bilimsel ve eğitsel çalışmaları için yeterli düzeyde olmalıdır.

Bilgisayar ve enformatik olanaklarının programın uygulamalı eğitimini desteklemesi temel bir gerekliliktir. Raporda altyapıya ilişkin açıklamalar yer almakla birlikte kullanılan laboratuvarların kapasitesi, yazılım lisansları, güncellik durumu ve öğrencilerin fiilî erişim düzeyi açık biçimde belgelenmelidir. Envanter ve ders–laboratuvar kullanım çizelgeleri önerilmektedir.

7.4 – Öğrencilere sunulan kütüphane olanakları eğitim amaçlarına ve program çıktılarına ulaşmak için yeterli düzeyde olmalıdır.

Kampüs kütüphanesi ve bilgi kaynaklarına erişim olanakları program öğrencilerinin eğitimini desteklemektedir. Mevcut olanakların açıklanması olumlu olmakla birlikte işletme yönetimi alanındaki basılı/elektronik kaynakların yeterliliği, erişim ve kullanım verileriyle desteklenmelidir. Öğrenci gereksinimlerine göre kaynak geliştirme faaliyetleri de izlenmelidir.

7.5 – Öğretim ortamında ve öğrenci laboratuvarlarında gerekli güvenlik önlemleri alınmış olmalıdır. Engelliler için altyapı düzenlemesi yapılmış olmalıdır.

Öğretim ortamlarının güvenliği ve engelli öğrencilerin erişimine ilişkin kurumsal düzenlemeler raporda açıklanmaktadır. Kurumsal düzeyde yapılan çalışmalar olumludur. Programın fiilen kullandığı binalara ilişkin erişilebilirlik, tahliye, iş sağlığı ve güvenliği kontrollerinin güncel ve yerleşke özelinde kanıtlanması gerekir; yalnızca kurum genelindeki ödül veya beyanlarla yeterlilik sonucu çıkarılmamalıdır.

8 – KURUM DESTEĞİ VE PARASAL KAYNAKLAR

8.1 – Üniversitenin idari desteği, yapıcı liderliği, parasal kaynaklar ve dağıtımında izlenen strateji, programın kalitesini ve bunun sürdürülebilmesini sağlayacak düzeyde olmalıdır.

İdari destek, bütçe ve kaynak tahsisine ilişkin işleyişin meslek yüksekokulu ve rektörlük düzeyinde yürütüldüğü açıklanmıştır. Kurumsal sorumlulukların tanımlanması olumludur. Programın ihtiyaç talepleri, bunların karşılanma oranları ve kaynak tahsisinin eğitim kalitesine etkisi hakkında yıl bazlı sayısal kanıtların sunulması önerilir.

8.2 – Kaynaklar, nitelikli bir öğretim kadrosunu çekecek, tutacak ve mesleki gelişimini sürdürmesini sağlayacak yeterlilikte olmalıdır.

Öğretim kadrosunun mesleki gelişiminin desteklenmesi önemli bir sürdürülebilirlik koşuludur. Öz değerlendirmede kurumsal destek açıklanmış olsa da program düzeyinde sağlanan eğitim, araştırma, konferans ve mesleki gelişim desteklerinin tutarları ve kullanım sonuçları açık biçimde gösterilmelidir. Bu ölçütte kanıtların güçlendirilmesine ihtiyaç vardır.

8.3 – Program için gereken altyapıyı temin etmeye, bakımını yapmaya ve işletmeye yetecek parasal kaynak sağlanmalıdır.

Altyapı, donanım, bakım ve işletme ihtiyaçlarının meslek yüksekokulu bütçesi ve kurumsal mekanizmalarla karşılandığı açıklanmıştır. Destek yapısının tanımlanması olumludur. Ancak talep edilen ve gerçekleşen harcamaların ayrıştırılması, bakım/yenileme kayıtlarının gösterilmesi ve karşılanamayan ihtiyaçların belirtilmesi daha güvenilir bir değerlendirme sağlayacaktır.

8.4 – Program gereksinimlerini karşılayacak destek personeli ve kurumsal hizmetler sağlanmalıdır. Teknik ve idari kadrolar, program çıktılarını sağlamaya destek verecek sayı ve nitelikte olmalıdır.

Akademik hizmetlerin yürütülmesini destekleyen idari ve teknik personel ile öğrenci işleri gibi birimler raporda tanımlanmıştır. Kurumsal hizmet sunumu olumlu değerlendirilmiştir. Personelin güncel görev dağılımı, iş yükü ve destek taleplerine yanıt süreleri gibi göstergeler aracılığıyla yeterlilik değerlendirmesinin kanıtlanması önerilir.

9 – ORGANİZASYON VE KARAR ALMA SÜREÇLERİ

9.1 – Yükseköğretim kurumunun organizasyonu ile rektörlük, fakülte, bölüm ve varsa diğer alt birimlerin kendi içlerindeki ve aralarındaki tüm karar alma süreçleri, program çıktılarının gerçekleştirilmesini ve eğitim amaçlarına ulaşılmasını destekleyecek şekilde düzenlenmelidir.

Üniversite, meslek yüksekokulu ve program düzeyindeki organizasyon ile kurul ve komisyon işleyişleri açıklanmıştır. Yetki ve sorumluluk zincirinin kurumsal yapılara dayanması güçlü yöndür. Güncel organizasyon şeması, yetkili kişiler, kurul karar örnekleri ve kararların izlenmesine yönelik kayıtlar rapora eklenerek karar alma süreçlerinin işleyişi somutlaştırılmalıdır.

10 – PROGRAMA ÖZGÜ ÖLÇÜTLER

10.1 – Programa Özgü Ölçütler sağlanmalıdır.

Programa özgü ölçütlerin dersler, uygulamalar ve ölçme-değerlendirme yoluyla karşılandığı ifade edilmektedir. Yönetim, muhasebe, pazarlama ve ekonomi gibi mesleki alanlarda öğrenme çıktılarının tanımlanması olumludur. Bu çıktılarla ilgili örnek sınav, proje, uygulama, staj değerlendirmesi ve sektör etkinliği kanıtlarının çıktı–ders–ölçme aracı ilişkisinde sunulması önerilir.

GENEL DEĞERLENDİRME VE ÖNCELİKLİ İYİLEŞTİRME ALANLARI

Afyon Kocatepe Üniversitesi Afyon Meslek Yüksekokulu İşletme Yönetimi Programı'nın öz değerlendirme raporu, programın eğitim-öğretim faaliyetleri, akademik ve idari işleyişi, öğrenci destek hizmetleri, fiziki altyapısı ve kalite güvencesi süreçleri bakımından genel olarak kapsamlı bir kurumsal yapıya sahip olduğunu ortaya koymaktadır. Programın uzun yıllara dayanan eğitim deneyimi, alanında yetkin öğretim kadrosu, akademik danışmanlık hizmetleri, öğrenci başarılarının ölçülmesi ve değerlendirilmesi ile mezuniyet süreçlerinin ilgili mevzuat çerçevesinde yürütülmesi güçlü yönler arasında değerlendirilmektedir. Bunun yanında programın iç ve dış paydaşlarla iletişime önem vermesi, mesleki gelişimi destekleyen eğitim faaliyetleri ve öğrencilerin teorik bilgilerini uygulama ortamlarına aktarabilmelerine yönelik staj olanakları, eğitim kalitesinin sürdürülebilirliği açısından olumlu bulunmaktadır.

Programın eğitim amaçları ve öğrenme çıktılarının güncel mesleki gereksinimler doğrultusunda geliştirilmesine yönelik çalışmalar da dikkat çekmektedir. Özellikle program öğrenme çıktılarının P1–P15 kapsamında yeniden düzenlenmesi ve 2026–2027 eğitim-öğretim yılı için müfredatın güncellenmesine yönelik kurumsal karar sürecinin yürütülmesi, programın değişen iş dünyası koşullarına uyum sağlama çabasını göstermektedir. Güncellenen öğretim planında işletmecilik, ekonomi, muhasebe, finans ve pazarlama gibi temel mesleki alanların korunmasının yanı sıra yapay zekâ, dijital dönüşüm, sürdürülebilirlik, girişimcilik, inovasyon ve veri odaklı yönetim konularına yer verilmesi önemli bir gelişme olarak değerlendirilmektedir. Bu düzenlemelerin öğrencilerin güncel mesleki bilgi ve becerilerini geliştirmesine, farklı sektörlerde istihdam edilebilirliklerini desteklemesine ve değişen teknolojik koşullara

uyum sağlamalarına katkıda bulunması beklenmektedir. Bununla birlikte öz değerlendirme raporunda açıklanan faaliyetlerin ve kalite güvence uygulamalarının daha güçlü ve sistematik kanıtlarla desteklenmesi gerektiği değerlendirilmektedir. Özellikle öğrenci başarı göstergeleri, program öğrenme çıktılarına ulaşma düzeyleri, mezun izleme sonuçları, iç ve dış paydaş görüşleri, öğrenci hareketliliği, öğretim elemanlarının mesleki gelişim faaliyetleri ve kurumsal kaynakların kullanımına ilişkin güncel ve karşılaştırılabilir verilerin sunulması önem taşımaktadır. Bu kapsamda yalnızca faaliyetlerin gerçekleştirildiğinin belirtilmesi yerine, söz konusu faaliyetlerin hangi gereksinimlerden hareketle planlandığının, nasıl uygulandığının, hangi sonuçların elde edildiğinin ve bu sonuçların programın geliştirilmesine nasıl katkı sağladığının ortaya konulması önerilmektedir.

Programın sürekli iyileştirme anlayışının daha görünür hâle getirilmesi açısından Planla–Uygula–Kontrol Et–Önlem Al (PUKÖ) döngüsünün somut uygulama örnekleriyle desteklenmesi yararlı olacaktır. Öğrenci, mezun, öğretim elemanı ve sektör temsilcilerinden elde edilen görüşlerin program kurullarında değerlendirilmesi, alınan kararların uygulamaya aktarılması ve gerçekleştirilen iyileştirmelerin sonuçlarının izlenmesi, kalite güvencesi süreçlerinin etkinliğini artıracaktır. Ayrıca güncellenen program öğrenme çıktıları ile ders öğrenme çıktıları arasındaki ilişkilerin açık biçimde ortaya konulması, ölçme ve değerlendirme sonuçlarının çıktı bazında analiz edilmesi ve elde edilen bulguların müfredat geliştirme çalışmalarında kullanılması, programın eğitim amaçlarına ulaşma düzeyinin daha nesnel biçimde değerlendirilmesine katkı sağlayacaktır.

Bu değerlendirmeler doğrultusunda programın öncelikli iyileştirme alanları aşağıdaki şekilde belirlenmiştir:

1. Güncel bilgi ve verilerin bütünlüğünün sağlanması: Öz değerlendirme raporunda yer alan öğrenci ve mezun sayıları, öğretim elemanı bilgileri, eğitim planı, AKTS dağılımları, tablolar, faaliyet bilgileri ve internet bağlantılarının değerlendirme dönemi esas alınarak güncellenmesi; rapor içerisindeki tarihsel ve sayısal tutarlılığın sağlanması.
2. Kanıt temelli değerlendirme sisteminin güçlendirilmesi: Her bir değerlendirme ölçütü için güncel, tarihlendirilmiş, erişilebilir ve doğrulanabilir kanıtların sistematik olarak düzenlenmesi; kurul kararları, toplantı tutanakları, faaliyet raporları, anket sonuçları ve uygulama örneklerinin ilgili ölçütlerle ilişkilendirilmesi.
3. Program öğrenme çıktılarının ölçülmesi ve izlenmesi: Güncellenen P1–P15 program öğrenme çıktılarının ders öğrenme çıktılarıyla ilişkilendirilmesi; sınav, proje, uygulama ve performans değerlendirme sonuçları gibi doğrudan ölçme araçlarının öğrenci ve mezun anketleri gibi dolaylı ölçme araçlarıyla desteklenmesi; sonuçların dönemsel olarak analiz edilmesi.
4. Paydaş katılımının ve sürekli iyileştirme mekanizmasının geliştirilmesi: İç ve dış paydaşlardan elde edilen görüşlerin düzenli olarak raporlanması, bu görüşler doğrultusunda alınan kararların kayıt altına alınması, gerçekleştirilen düzenlemelerin sonuçlarının izlenmesi ve iyileştirme süreçlerinin PUKÖ döngüsü çerçevesinde belgelendirilmesi.
5. Güncellenen müfredatın uygulanmasının ve etkililiğinin izlenmesi: 2026–2027 eğitim-öğretim yılı için güncellenen öğretim planının uygulama sürecinin takip edilmesi; dijital dönüşüm, yapay zekâ, sürdürülebilirlik ve girişimcilik alanlarını içeren derslerin program çıktılarına katkısının değerlendirilmesi; derslerin AKTS iş yüklerinin, uygulama bileşenlerinin ve ölçme-değerlendirme yöntemlerinin düzenli olarak gözden geçirilmesi.
6. Öğrenci ve mezun izleme süreçlerinin güçlendirilmesi: Öğrencilerin akademik başarıları, staj deneyimleri, kariyer gelişimleri, mezuniyet sonrası istihdam durumları ve öğrenci hareketliliğine ilişkin verilerin düzenli olarak toplanması; bu verilerin program eğitim amaçlarına ulaşma düzeyinin değerlendirilmesinde kullanılması.
7. Kurumsal kaynakların ve eğitim altyapısının izlenmesi: Programın öğretim kadrosu, fiziki olanakları, teknolojik altyapısı, idari destek hizmetleri ve mali kaynaklarına ilişkin güncel verilerin

değerlendirme dönemine uygun olarak raporlanması; mevcut kaynakların programın eğitim amaçlarını ve öğrenme çıktılarını karşılama düzeyinin düzenli olarak değerlendirilmesi.

Sonuç olarak, İşletme Yönetimi Programı'nın sahip olduğu kurumsal deneyim, eğitim-öğretim altyapısı, akademik kadrosu ve güncel mesleki gereksinimler doğrultusunda yürütülen program geliştirme çalışmaları önemli güçlü yönler olarak değerlendirilmektedir. Özellikle program öğrenme çıktılarının güncellenmesi ve öğretim planının çağdaş işletmecilik anlayışına uygun biçimde yeniden yapılandırılmasına yönelik çalışmalar, programın gelişime açık ve yenilikçi yaklaşımını ortaya koymaktadır. Belirlenen iyileştirme alanlarında kanıta dayalı izleme, değerlendirme ve raporlama süreçlerinin güçlendirilmesiyle programın kalite güvencesi sisteminin daha etkin, şeffaf ve sürdürülebilir bir yapıya kavuşacağı değerlendirilmektedir.

Doç. Dr. Murat TEKBAŞ

Dr. Öğr. Üyesi Metin YILDIRIM

Dr. Öğr. Üyesi Yunus YILAN